

Universiteit Antwerpen
| Faculteit Rechten

De evolutie van de abortuswetgeving in België, in andere Europese landen en de Verenigde Staten

Charlotte De Mulder

De abortuswetgeving in België

- **Wet Zwangerschapsafbreking van 1990**
- **Wet Vrijwillige Zwangerschapsafbreking van 2018**
- **Wetsvoorstel(len) 2019**

Abortus 'op verzoek'

- **België: abortus vóór twaalf weken**
  - 1990: Strafbaar, tenzij...
  - Sinds 2018: geoorloofd onder bepaalde voorwaarden
    - Positief geformuleerd
    - Afschaffing noodsituatie
- **Meeste Europese landen: een vorm van abortus 'op verzoek'**
  - Ierland (sinds 2018); San Marino (sinds 2022)
- **Geen abortus 'op verzoek'**
  - Polen, Malta, Liechtenstein, Andorra, Vaticaanstad

Zwangerschapstermijn

- **Berekening: foetale en menstruele leeftijd**
- **België**
  - 1990: twaalf weken
  - 2018: geen wijziging (uitz. van wachtperiode)
  - Wetsvoorstel 2019: verlenging naar 18 weken

Zwangerschapstermijn (vervolg)

▪ Situering binnen Europa

- 10-12 weken: Ierland en Noorwegen (12 weken menstruele leeftijd in wet), Duitsland...
- 14 weken: Frankrijk (2022)
- 16-18 weken: Zweden (18 weken menstruele leeftijd in wet)
- 22-24 weken: IJsland (22; sinds 2019), Verenigd Koninkrijk (24) en Nederland (22/24).

Maternale en foetale indicatie

▪ België

- 1990: na twaalf weken
  - Ernstig gevaar voor de gezondheid van de zwangere persoon (maternale indicatie)
  - Uiterst zware kwaal die als ongeneeslijk wordt erkend (foetale indicatie)
- 2018: Geen wijzigingen
- Wetsvoorstel 2019: *vaststaat => groot risico*
- Geen eindtermijn

▪ Maternale indicatie

- Meeste Europese landen met uitz. Malta

▪ Polen (2020): geen abortus wegens foetale indicatie

Wachtperiode

▪ België

- 1990: 6 dagen
- 2018: Uitzondering van dringende medische redenen
- Wetsvoorstel 2019: inkorting tot 48 uur

▪ Situering binnen Europa

- Geen wachtperiode: o.a. Frankrijk (2016) en Nederland (2023)...
- Kortere wachtperiode (ca. drie dagen): o.a. Ierland, Duitsland, Hongarije...
- Langere wachtperiode: Italië en Albanië

Strafsancties

- **België**

- 1990: strafsancties in Sw.
- 2018: behoud strafsancties in aparte wet
- Wetsvoorstel 2019: geen (bijzondere strafsancties)

- **Naar volledige decriminalisering van abortus?**

- Verenigd Koninkrijk: debat
- Verregaande decriminalisering: Nieuw-Zeeland en Australië

Verenigde Staten: US Supreme Court

- **Roe v. Wade (1973)**
  - Recht op abortus onder recht op privacy
  - Trimesterraamwerk
- **Casey v. Planned Parenthood (1992)**
  - Bevestiging recht op abortus
  - 'Undue burden'
- **Dobbs v. Jackson Women's Health Organization (2022)**
  - Toegang tot abortus afhankelijk van individuele staten

Besluit

- **Tendens?**

- Liberalisering, o.a. zwangerschapstermijn, wachtperiode
- Verstrenging (m.n. via procedurele voorwaarden)

- **België: twee tendensen**